

Iată Împăratul vostru!

Total ciudată a devenit situația pentru romanul Pilat. De obicei – în toate cazurile – iudeii erau purtătorii de cuvânt pentru fiecare din concetățenii lor, pe care el voia să-l judece. Acum lucrurile stăteau invers. El pledează pentru nevinovăția Deținutului, ei însă cer prin strigătele lor »Răstignește-L! Răstignește-L!«, ca deținătorul puterii de origine străină să judece pe unul de ai lor! Batjocura plină de mânie pentru acest popor orbit, necugetat, se vede din cuvintele lui Pilat: »Luați-L voi și răstigniți-L, pentru că eu nu găsesc vină în El« - lor însă »nu le era permis să omoare pe cineva«. Atunci iudeii au lăsat să cadă masca fățarnică a acuzației lor politice: »Noi avem o lege și, după legea noastră, El trebuie să moară, pentru că S-a făcut pe Sine Însuși Fiu al lui Dumnezeu«.

Fiu al lui Dumnezeu? – Pentru prima dată păgânul aude acest cuvânt. »Deci, când a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s-a temut și a intrat din nou în pretoriu, și I-a spus lui Isus: „De unde ești Tu?“« Visul soției lui apare din nou înaintea sufletului său. Chipul maiestos al Martirului care sta înaintea lui câștigă din nou putere asupra lui, așa cum asemănător vedem mai târziu la centurionul care stătea sub cruce (Matei 27,54). – Oare un dumnezeu »asemănându-se oamenilor, a coborât la ei«? (Faptele Apostolilor 14,11). Lucruri îngrozitoare s-au petrecut la inițiativa lui și cu tolerare din partea lui, iar acum se teme să permită mai departe.

Înlăuntrul romanului este o luptă permanentă între teama superstițioasă și frica conștiinței, între teama de oameni și frica în fața adevărului. Dacă în inima lui ar fi locuit dragostea pentru adevăr – aici i s-ar fi oferit ultima ocazie să cadă cu fața la pământ înaintea Fiului lui Dumnezeu și să-L roage să-i arate o ieșire din toată încurcătura. Dar el era »un om nehotărât în gândurile sale, nestatornic în toate căile lui« (Iacov 1,8); »cine se îndoiește seamănă cu valul mării, dus de vânt și aruncat înapoi și încolo; să nu gândească omul acela că va primi ceva de la Domnul« (Iacov 1,6) -; Domnul tace și »nu-i dă nici un răspuns«.

Această tăcere lezează mândria sa, ori este așa, că prin încurajarea categorică speră să obțină de la El ultimul succes, dezlegarea enigmei - »Pilat deci I-a spus: Mie nu-mi vorbești? Nu știi că am autoritate să Te eliberez și am autoritate să Te răstignesc?“« (Ioan 19,10) Ce rătăcire mare! Nici amenințarea îngrozitoare, și nici arta mare de a convinge nu putea să sperie pe Acela, care pe tot drumul Lui niciodată nu a arătat nici măcar cea mai mică teamă de oameni sau de moarte, sau să-L rețină de pe drumul trasat mai dinainte. Era »Inițiatorul vieții« (Faptele Apostolilor 3,15), care stătea acum înaintea lui; era Acela care a spus: Eu Îmi dau viața, ca din nou să o iau. Nimeni nu Mi-o ia, ci Eu o dau de la Mine Însuși. Am putere s-o dau și am putere s-o iau. Această poruncă am primit-o de la Tatăl Meu.« (Ioan 10,17.18) Răspunsul Domnului sună măreț și totodată blând: »N-ai avea nici o autoritate asupra Mea, dacă nu ți-ar fi fost dată de sus. De aceea, cel care M-a predat ție are mai mare păcat.«

Sărmane Pilat! Chiar dacă Dumnezeu Însuși i-a pus în mână »sabia împotriva Păstorului său« (Zaharia 13,7) - cuțitul împotriva Fiului Său (Geneza 22,10) – responsabilitatea lui a rămas; dar cu siguranță, »Judecătorul întregului pământ« (Geneza 18,25) va practica dreptul. Harul licărește prin judecată; și totuși: marele preot, care L-a predat lui Pilat, ca și acesta însuși - fiecare primește sentința dreaptă, cum i se cuvine. – Toate acestea pun total în încurcătură pe guvernator; el nu vrea să se plece voinței acestui popor! Cuvintele: »de atunci Pilat căuta să-L elibereze« ne arată o ultimă reculegere în acest sens.

Aceasta este prea mult pentru popor; ei cunosc foarte bine pe asupritorul roman, ca să renunțe la joc! Ei revin la acuzarea lor inițială și joacă ultima carte decisivă, pe care o aveau în mâini: »Dar iudeii strigau, spunând: „Dacă Îl eliberezi pe acesta, nu ești prieten al Cezarului. Oricine se face pe sine împărat este împotriva Cezarului”.« Prin aceasta închid năvodul, prin aceea că ei tot mai mult l-au prins pe guvernator în calculele lui, urmărind înflăcărați ținta lor: să pui în joc favoarea din partea Cezarului, pentru aceasta acest bărbat nu era dispus¹. – Și prin aceasta s-a ajuns la sfârșitul dezbaterilor nedrepte și nedemne.

»Pilat, auzind aceste cuvinte, L-a dus afară pe Isus și s-a așezat pe scaunul de judecată, în locul numit „Pardosit cu pietre”, iar în evreiește: „Gabata”.« Cu solemnitate ocupă locul judecătorului suprem, ca să rostească sentința: cu solemnitate și Duhul Sfânt notează locul, ziua și ora². Și așa cum omul încearcă să ascundă slăbiciunea sa sub cuvinte ostile, și Pilat tratează poporul, înaintea căruia în realitate a cedat, cu dispreț: »Iată Împăratul vostru!« »Să-L răstignesc pe Împăratul vostru?« Iudeii iarăși, orbi față de această batjocură, orbi față de ceea ce ei înșiși spun și fac, răspund: »Nu avem alt împărat decât pe Cezarul!« (Ioan 19, 15). Ostașii L-au dezbrăcat pe Domnul de mantaua de purpură și L-au îmbrăcat în hainele Lui. »Atunci Pilat L-a dat în mâinile lor ca să fie răstignit.«

Aruncăm o privire scurtă înapoi. Pilat, poporul, Domnul – acestea sunt persoanele care acționează sau suferă în jocul satanic al acestei ore. Pilat, guvernator roman și păgân, era într-o oarecare măsură conștient de solemnitatea momentului; el nu s-ar fi încurcat așa de mult cu Deținutul lui, dacă el nu ar fi fost influențat de Persoana dumnezeiască a Acestuia. Dar el iubea onoarea și favoarea din partea oamenilor, și de aceea în inima lui, atât cât nu venise timpul, nu a putut lua nici o decizie. Lui i se potrivește cuvântul Domnului: »Ce i-ar folosi unui om dacă ar câștiga toată lumea și și-ar pierde sufletul?« (Matei 16,26) Favoarea Cezarului, căruia el i-a jertfit pe Domnul și sufletul propriu, a avut în orice caz valoare pentru acest pământ, dar și aceasta a pierdut-o câțiva ani mai târziu³.

Mai mare decât vina acestui om nefericit este, așa cum am văzut, aceea a poporului iudeu. »Iată Împăratul vostru!«, a spus Pilat și noi știm, așa era. Răspunsul lor este rostit în ură oarbă: »Nu avem alt împărat decât pe Cezarul!« Niciodată nu ar fi fost gata să recunoască aceasta, - în ura lor împotriva lui Dumnezeu și a Unsului Său au fost repede de această părere. Ei »nu voiau ca Acesta să împărățească peste ei. (Luca 19,14) – Deja în pustiu Domnul a spus despre acest popor: »Până când nu vor crede ei în Mine, după toate semnele pe care le-am făcut între ei?« (Numeri 14,11) - »În multe rânduri și în multe feluri« (Evrei 1,1) a vorbit Dumnezeu acestui popor prin profeți, »sculându-Mă în fiecare zi de dimineață și trimițându-i« (Ieremia 7,25), dar ei »nu au vrut să asculte« (Isaia 28,12). »Ei »nu au vrut să umble pe căile Lui«, nu au vrut să-I slujească, »nu au vrut să ia seama la sunetul trâmbiței«. »La sfârșitul acestor zile« însă, ce vorbire măreață în Fiul! Însă ei »n-au vrut să vină la El« (Ioan 5,40). Tatăl a pregătit Fiului Său o masă, dar »fiul cel mare«, un tablou al lui Israel, »n-a vrut să

¹ Istoria descrie pe Cezarul Tiberiu ca pe un despot deosebit de crunt, care deseori, pe aceia care au glumit cu favoarea lui, cu o beție de sânge animalică a dispus să fie uciși înaintea ochilor lui.

² Presupunând că Ioan s-a folosit de sistemul cronologic roman (care corespunde cu al nostru), nu se confirmă aparenta contradicție dintre Ioan 19,14 și Marcu 15,25. Trebuie însă ținut seama, că Ioan face numai o redare aproximativă a timpului (textual: »era cam pe la ceasul al șaselea«), Marcu redă exact timpul. – Alte explicații referitoare la greutățile legate de acest text nu satisfac; dar ele arată că noi știm puțin despre redarea timpului în vremea aceea.

³ Așa cum relatează istoria, Pilat a căzut în dizgrația Cezarului în anul 36 după Hristos, probabil șase ani după răstignirea Domnului; viața lui s-ar fi terminat prin sinucidere sau prin execuție capitală.

intre«. (Luca 15,28) Ei »țin cu tărie la înșelăciune, refuză să se întoarcă«. »Aceasta a fost calea ta din tinerețea ta« (Ieremia 22,21); »părăsirea neconținută« a fost atitudinea acestui popor. Ce impresionant sunt în acest context cuvintele Domnului: »Ierusalime, Ierusalime, cetate care omoară pe profeți și ucide cu pietre pe cei trimiși la ea! De câte ori am vrut să adun pe copiii tăi cum își adună o găină puii sub aripi, și n-ai vrut!« (Matei 23,37) – El a vrut, și ei n-au vrut! Și dacă ei în răzvrătirea lor »și-au făcut fețele mai tari decât stânca« (Ieremia 5,3), El, în dragostea Lui, »Și-a făcut fața ca o cremene« (Isaia 50,7), ca să salveze pe unii din acest popor, și mai târziu »tot Israelul« (Romani 11,26.).

Persoana Domnului se înalță mult deasupra celor doi, a lui Pilat și deasupra poporului, ca pe o înălțime singuratică, singurul nevinovat în acest proces. El nu S-a plecat nici o clipă înaintea oamenilor, - dar cu atât mai mult S-a plecat înaintea lui Dumnezeu și de pe drumul Celui pe deplin devotat lui Dumnezeu s-a ridicat permanent spre Dumnezeu »mireasma plăcută« (Efeseni 5,2), chiar dacă drumul acesta ducea la moarte, da, la moartea pe cruce.